HØJBY nyt

Lokalnyheder for Højby-Lindvedområdet

Indlæg i Højby Nyt 2010 Nr. 6

Selleshøjvænget 10, "Enghuset", et hus som så mange andre – og dog

Af: Paul Georg Pedersen, formand for Højby Lokalhistoriske Arkiv.

Enghuset 1972 med Holger Dideriksen i forgrunden

Det første Arkivet er bekendt med om dette hus er, at det blev brandforsikret i 3. kvartal 1864 af naboen, Hans Caspersen, Selleshøjvænget 6, der tilsyneladende ejer begge huse, men sælger i 1865 "Enghuset" her til en Hans Hansen, som vi ikke ved noget om på nuværende tidspunkt.

I 1868 bliver huset solgt til husmand og skrædder Rasmus Henriksen, der var født i Ringe 1841 og som blev gift den 11. april 1868 i Nr. Lyndelse med Maren Kirstine Dorthea Pedersen, født 1843 i Sosted, i Nr. Lyndelse sogn. De fik to drenge, nemlig Hans Jørgen, født i 1868, og Jens Christian i 1870.

Allerede i 1873 sælges huset igen til en Morten Andreas Nielsen, hvis kone hed Kirsten Hansen og var 29 år, da deres datter, Karen Marie, blev født i 1876 i Højby.

Det er alt, hvad vi ved om denne familie, som tilsyneladende er forblevet i Højby (og måske i huset) samtidig med den familie, huset sælges til, idet ovenstående datter er født i februar 1876 og næste ejers 1. kone dør i maj 1875.

I 1875 sælges huset til Jens Christian Borck, der var født 1831 i Vinderup, Tyrstrup sogn i Haderslev Amt. Han var første gang gift med Ane Vilhelmine Pedersen, der døde som 48-årig i 1875, da de lige var ankommet til Højby. Jens Christian Borck gifter sig 2. gang året efter sin første kones død i Højby Kirke med Susanne Eriksen, der var født 1838 i Vejle, Svendborg Amt, og med hvem han får en søn, Erik Vilhelm, født i 1876, og to døtre, Johanne Marie Vilhelmine, født i 1879 og Maren Dorthea, født i 1882 i Højby. Iflg. folketællingen i 1890 er J.C.B. fiskehandler i Højby og omegn, men som det fremgår af folketællingen i februar 1880 bor der, ud over familien Borck, også en familie til leje i huset, nemlig mejeribestyreren på Hollufgård, Johan Henrik Jøhnk, født 1836 i Holsten, hans kone Sine Jensen, født i Mesinge 1857, en datter Anna, født 1877 i Mesinge samt sønnen, Hans Karl Jøhnk, der fødes i samme måned, som folketællingen foretages.

Født i fattighuset, men arbejder sig op

I år 1911 overtages huset af Hans Christian Hansen, som var godt kendt i området, der dengang kort og godt blev kaldt grusgraven, idet man havde gravet grus her på Uglebjerget, som Højbys nordlige ås hed i gamle dage. Hans Christian Hansen blev født i 1867 i Højby Sogns nye Fattighus, som blev bygget i 1855 lige ned til Lindved Å, bag ved gården "Nørregård", cirka der, hvor motorvejen over Fyn går i dag. Hans Christian fødtes altså i meget små kår af en enlig mor, og hvordan hans opvækst har været, ved vi ikke meget om, men han bliver i 1895 gift i Nyborg kirke med Jenny Charlotte Johannesdatter, født i 1866 i Sverige af danske forældre. Samme år, som de blev gift, fødtes deres ældste datter Anna Kirstine i Måle skovhus i Viby sogn på Hindsholm, hvor familien på det tidspunkt boede, men i 1898, da deres næste barn, datteren Ingeborg Charlotte,

Enghuset 2010

blev født, var de atter tilbage i det nye Fattighus i Højby, hvor de også bor, da sønnen Frits Ejnar bliver født i 1902, men:

Fattighuset brænder i 1903

Da Fattighuset brænder i 1903, flytter Hans Christian Hansen og familie iflg. folketælling i 1906 ind i et hus ved siden af fattighuset, et hus der nu forlængst er revet ned, men hvor de sikkert har boet til leje, indtil de køber Selleshøjvænget 10 i 1911. Man kan så stille sig selv det spørgsmål, hvordan manden har haft råd til at købe hus, når han er født og opvokset i fattighuset? Men vi ved også fra sognerådsprotokollen, at Hans Christian Hansen først blev ansat af Højby Kommune som lokal vejmand og senere blev amtvejmand, så det er, måske med hjælp fra Højby Sogneråd, lykkedes for Hans Christian at komme på fode rent økonomisk, hvilket jo også Sognerådet har haft en interesse i. I en brandtaksation fra 1917, altså 6 år efter at Hans Christian Hansen har overtaget huset, er forsikringssummen opgjort til 3.500 kr., men allerede i 1919, hvor det atter er takseret, er det vurderet til 5.800 kr.

Hans Christian Hansen og familien bor her i 27 år.

I to måneder i 1938 ejes huset af en ejendomsmægler fra Odense, Vilhelm Chr. Andersen.

Tidligere Al Capone-gangster erhverver huset

I oktober 1938 overtages huset af stenhugger Vilhelm Kristensen, der var født i 1901 i Jannerup sogn, Thisted amt. Han var ud af en søskendeflok på 16 børn, hvor han i 1919 som 18-årig, sammen med en søster, stikker af til USA, og hvor han i Chicago kom i kløerne på Al Capone og hans håndlangere, som han arbejdede for i 8 år. Han har iflg. en datter været med til lidt af hvert, har skudt og dræbt indtil flere personer og blev også selv engang skudt i benet. På et tidspunkt bliver han anholdt af FBI og idømt 40 års fængsel, men efter 5 år bag tremmer bliver han pludselig benådet og sat på fri fod, bl.a. på grund af god opførsel i fængslet. Han bliver efterfølgende sendt hjem til Danmark i 1932 på konsulatets regning med en mindre sum penge og med besked om ikke at vise sig i USA før tidligst efter de 40 år, han oprindeligt blev idømt. Hjemme igen efter 13 år i det fremmede bliver Vilhelm Kristensen gift i 1934 i Vissenbjerg kirke med Anna Kirstine Madsen, der var født 1905 i Skovsgårde i Hårslev Sogn. I 1936 fødes den ældste datter Lissi i Dalum og i 1938 søsteren Bente i Odense, og senere samme år flyttede familien så ind i huset her på Højby Mark, som det dengang blev kaldt. Vilhelm Kristensen arbejdede, både i den tid de boede i Odense og ligeledes i de ni år her i Højby, som stenhugger for Hans Jørgensen & Søn på Østerbro i Odense. Det er uden tvivl også ham, der har hugget stenen med navnet "Enghuset", der ligger ved indgangen til huset. Ved en brandtaksation i 1947 blev huset vurderet til 12.700 kr.

Den ældste datter Lissi, der har fortalt mig historien om sin far, har også selv været eventyrlysten og har gjort sig bemærket ved som 19-årig at svømme først over Storebælt og ni dage senere over Østersøen og efterfølgende, på opfordring, nåede hun også næsten over Kattegat inden for tre uger i sommeren 1955, hvor hun var på alles læber samt i aviser og blade, som arkivet har udklip fra, både fra dengang samt fra et interview med hende i 2004 i ugebladet Hjemmet.

"Hollufgård" køber huset

I 1947 køber ejeren af Hollufgård, Edith Hansen, huset, det samme var i øvrigt sket for Selleshøjvænget 1 og 6 i 1940 under stor protest fra Højby Sogneråd, især mht. Nørregård, idet man ikke kunne anbefale, at en herregård køber en mindre gård, samtidig med at engene ned mod åen blev anset som det mest værdifulde af Nørregårds arealer (der hvor den fynske motorvej løber i dag!).

Fra "Hollufgård" til 2. violin

Efter 6 år under "Hollufgård" bliver huset overtaget af Holger Dideriksen, der var 2.violinist i Odense Byorkester fra starten i 1946, hvor det blev oprettet, og udtrådte i 1974-75, da det i mellemtiden var blevet til Odense Symfoniorkester. Ved en brandtaksation i 1953 blev huset vurderet til 30.000 kr.

Ny ejer, og huset bliver totalrenoveret

1972 overtages huset af Pia og Hans Henning Klint, der over årene foretager en gennemgribende renovering både ind- og udvendig. Hans Henning er uddannet ingeniør og er en dygtig håndværker, der har fået et utrolig godt resultat ud af sine anstrengelser. Hans Henning er født i 1946 og blev i 1969 gift med Pia, og sammen har de to børn, Lars og Rikke. Efter 35 år, og ved overgangen til efterløn/pensionisttilværelsen, valgte de at sælge huset og flytte op til Højby at bo, hvor de har bygget et skønt hus til deres tredie alder.

H.H.K. har været utrolig engageret i foreningslivet i Højby og har bl.a. været medstifter af og formand for Højby Nyt, som vi kender det i dag, siden starten i 1992, samt kasserer for Hal-2 udvalget, der i mange år arbejdede for en hal mere i Højby, der blev indviet i 2004. Og på generalforsamlingen i 2010 blev Hans Henning valgt som sekretær i Højby S&G's hovedforening. Pia Klint har fra januar 2009 været ansvarshavende redaktør her på bladet Højby Nyt.

De seneste 2 ejere er:

Randi Christiansen Rasmussen og Gert Rasmussen, der overtog huset i 2005, men allerede i 2007 blev huset atter solgt, denne gang til Torben Blessing Enevoldsen.